

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

De numero partium eius. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Ad tertium dicendum, quod peccata sunt materia remota penitentiae: in quantum scilicet sunt materia, vel obiectum humanorum actuum, qui sunt propria materia penitentiae, prout est sacramentum.

ARTIC. II.

Utrum conuenienter assignentur partes penitentiae, contritio, confessio, & satisfactio?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter assignentur partes penitentiae, contritio, confessio, & satisfactio. Contritio enim est in corde, (& sic pertinet ad interiorē penitentiam) confessio autem est in ore, & satisfactio in opere, & sic duo ultima pertinent ad exteriorē penitentiam. Penitentia autē interior non est sacramentum, sed sola penitentia exterior, quae sensui subicitur. Non ergo conuenienter assignantur haec partes sacramento penitentiae.

¶ 2 Præterea, In sacramento nouae legis confertur gratia, ut supra habitum est. Sed in satisfactione non confertur aliqua gratia. Ergo satisfactio non est pars sacramenti.

¶ 3 Præterea, Non est idem fructus & pars. Sed satisfactio est fructus penitentiae, secundum illud Luc. 3. Facite fructus dignos penitentiae. Ergo non est pars penitentiae.

¶ 4 Præterea, Penitentia ordinatur contra peccatum. Sed peccatum potest perfici solum in corde, per consensum, ut in secunda parte habitum est. Ergo & penitentia. Non ergo penitentiae debent partes poni confessio oris, & satisfactio operis.

SED contra, Videtur, quod debeant poni plures partes penitentiae. Pars enim hominis ponitur non solum corpus, quod est eius materia, sed etiam anima, quae est eius forma. Sed tria praedicta, cum sint actus penitentis, se habent sicut materia: absolutio autem sacerdotis se habet per modum formae. Ergo absolutio sacerdotis debet poni quarta pars penitentiae.

RESPONDEO dicendum, quod duplex est pars, ut dicitur in 5. * Metaphys. scilicet pars essentiae, & pars.

Ter. Par. Vol. ij. N n pars

547
4.d.16.q.
1. art. 1.
q.2. & 4.
& d. 17.
q.3. a.3.
q.4.c. &
d.22. qu.
2. a. 1. q.
2. ad 3. et
2. Cor. 3.
le. 3. col. 2
q.62. a. 8
& 3.

1. 2. q. 72.
ar. 7.

posta in
arg. 1.

text. 7. 10
3.

pars quantitatis. Partes essentialiter, sunt naturaliter quidem forma & materia; logicè autem est genus & differentia. Hoc autem modo quodlibet sacramentum distinguitur in materiam & formam, sicut in partes essentialiter. Unde & supra dictum est, quòd sacramenta consistunt in rebus & verbis. Sed quia quantitas se tenet ex parte materiae, partes quantitatis sunt partes materiae. Et hoc modo sacramento penitentiae specialiter assignantur partes (vt dictum est) quantum ad actus penitentis, qui sunt materia huius sacramenti. Dictum est autè supra, quòd alio modo fit recòpensatio offensae in penitentia, & in vindicativa iustitia. Nam in vindicativa iustitia fit recòpensatio secundum arbitrium iudicis, non secundum voluntatem offendentis, vel offensi. Sed in penitentia fit recòpensatio offensae secundum voluntatem peccantis, & secundum arbitrium Dei, in quem peccatur: quia hic non queritur sola redintegratio aequalitatis iustitiae, (sicut in iustitia vindicativa) sed magis reconciliatio amicitiae: quod fit dum offendens recòpensat secundum voluntatem eius, quem offendit. Sic igitur requiritur ex parte penitentis. Primo quidem voluntas recòpensandi: quod fit per contritionem. Secundo, quòd se subiciat arbitrio sacerdotis loco Dei: quod fit in confessione. Tertio, quòd recòpenset secundum arbitrium ministri Dei: quod fit in satisfactione. Et ideo còtrictio, còfessio, & satisfactio, ponuntur partes penitentiae.

Ad primum ergo dicendum, quòd contritio secundum essentialitatem quidem est in corde, & pertinet ad interiorem penitentiam. Virtualiter autem pertinet ad exteriorem penitentiam: in quantum scilicet implicat propositum confitendi, & satisfaciendi.

Ad secundum dicendum, quòd satisfactio confert gratiam prout est in proposito: & auget eam, prout est in executione; sicut etiam baptismus in adultis, vt supra dictum est*.

Ad tertium dicendum, quòd satisfactio est pars penitentiae sacramenti, fructus autem penitentiae virtutis.

Ad

q. 60. a. 5
q. 6.

ar. prac.

q. 85. a. 3
ad 3.

q. 63. a. 2
q. 69.
ar. 8.

Ad quartum dicendum, quod plura requiruntur ad bonum, quod procedit ex integra causa, quam ad malum, quod procedit ex singularibus defectibus, secundum Dionysium * 4. cap. de divinis nominibus. Et ideo licet peccatum perficiatur in consensu cordis, ad perfectionem tamen penitentiae requiritur & contritio cordis, & confessio oris, & satisfactio operis.

c. 4. p. 4.
inter fin.
& med.

Ad contrarium verò patet solutio per ea quae dicta sunt *.

in corpore
re art.

ARTIC. III.

Vtrum praedicta tria sint partes integrales penitentiae?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod praedicta tria non sint partes integrales penitentiae. Penitentia enim, (ut dictum est*) contra peccatum ordinatur. Sed peccatum cordis, oris, & operis, sunt partes subiectivae peccati, & non partes integrales: quia peccatum de quolibet horum praedicatur. Ergo etiam in penitentia contritio cordis, confessio oris, & satisfactio operis, non sunt partes integrales.

548
q. d. 16 q.
1. art. 9.
3.
q. 84. a. 3.

¶ 2. Præterea, Nulla pars integralis in se continet aliam sibi conditam. Sed contritio continet in se confessionem & satisfactionem in proposito. Ergo non sunt partes integrales.

¶ 3. Præterea, Ex partibus integralibus, simul & æqualiter constituitur totum, sicut linea ex suis partibus. Sed hoc non contingit hic. Ergo praedicta non sunt partes integrales penitentiae.

SED contra, Illae dicuntur partes integrales, ex quibus perfectio totius integratur. Sed ex tribus praedictis* integratur perfectio ipsius penitentiae. Ergo sunt partes integrales penitentiae.

art. prac.
positis in
arg. 1.

RESPONDEO dicendum, quod quidam dixerunt, hæc tria esse partes subiectivae penitentiae. Sed hoc non potest esse: quia singularis partibus subiectivis adest tota virtus totius, & simul & æqualiter; sicut tota virtus animalis, in quantum est animal, salvatur in qualibet specie animalis, quæ simul & æqualiter di-

N n 2 vidunt